

A Fővárosi Ítéltábla dr. ... ügyvéd (fél címe 1) által képviselt ... felperesnek a ... ügyvédi Iroda (fél címe 2, ügyintéző: dr. ... ügyvéd) által képviselt ... alperes ellen vállalkozói díj megfizetési iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. március 30-án kelt 12.G.44.530/2016/6. számú ítélete ellen a felperes által 7. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 40.000 (Negyvenezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget, és az államnak külön felhívásra az illetékfeljegyzési jogára tekintettel le nem rótt 332.300 (Háromszázharminckétezer-háromszáz) forint jogorvoslati illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság a Fővárosi Ítéltábla 10.Gf.40.155/2016/6. számú hatályon kívül helyező végzését követően megismételt elsőfokú eljárásban a felperes keresetét elutasította, és kötelezte, hogy fizessen meg az alperes részére 15 napon belül 685.238 forint perköltséget és 516.905 forint állam által előlegezett illetéket. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 254.595 forint állam által előlegezett illetéket az állam javára külön felhívásra.

Határozata indokolásában tényként megállapította, hogy a peres felek között 2009. március 31-én építési szerződés jött létre, amely alapján a felperes a munkát elvégezte, azonban a teljesítés hibájára hivatkozással csak a vállalkozási díj egy részét fizette meg részére az alperes.

A felperes a keresetében az alperest – pótmunkát is tartalmazó – 7.153.415 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni azzal, hogy ebből 3.000.000 forint vállalkozói díj, 4.153.415 forint a pótmunka díja.

Az elsőfokú bíróság fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett 21.G.41.981/2010/6. számú részítéletével kötelezte az alperest a felperes részére 2.358.527 forint vállalkozói díj megfizetésére. A felperes további díjkövetelése és az alperes beszámítási kifogása tárgyában folytatódó eljárás eredményeként az elsőfokú bíróság ítéletében 4.153.415 forint és kamatai megfizetésére kötelezte az alperest, amelyet a másodfokú bíróság a per főtárgya tekintetében helybenhagyott. A jogerős ítéletet a Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Pfv.V.21.313/2014/8. számú végzésével az elsőfokú ítéletre is kiterjedően hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította.

Az ítélet jogi indokolásában az elsőfokú bíróság utalt a Ptk. 402. §-ára, 403. § (4) bekezdésére, 207. § (1) bekezdésére, a szerződés átálmányár jellegére és megállapította, hogy amennyiben a munkavégzés szükségessége a tervekből következik, illetőleg az elvégzendő munka nem szerepel a

tervekben kifejezetten, úgy ezt az átalányár szükségszerűen tartalmazza, így az átalányaras megállapodás mellett a felperes ténylegesen többletmunkadíjra nem tarthat igényt. Az utóbb megrendelt, vagy a tervekben nem szereplő, de szükséges munkavégzés fejében a felperes részére a pótmunkára vonatkozó vállalkozói díj felszámítható. A Kúria iránymutatása alapján a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az adott munkával ténylegesen előre nem számolhatott kellően gondos eljárása esetén sem. A Kúria iránymutatása szerint mérlegelendő egyrészt az előzetesen elkészített faipari szakvélemény rendelkezésre állása, amely a felek közötti vállalkozási szerződés tartalmát meghatározza, másrészt az is, hogy felújítási munka elvégzésére szerződött a felperes, amely arra utal, hogy tisztában lehetett az eltakart részeken lévő további hibákkal, hiányosságokkal. A Kúria álláspontja szerint azonban a pótmunka összegének meghatározására a már korábban beszerzett igazságügyi szakértői vélemény nem alkalmas, mivel a teljes körű tételes elszámolás átalányaras szerződések esetében nem alkalmazható.

Az elsőfokú bíróság erre tekintettel megállapította, hogy a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperest terhelt annak bizonyítása, hogy az általa hivatkozott munkavégzések ténylegesen pótmunka jellegűek, azaz a szerződés megkötésekor, illetőleg az átalányár kialakulásakor ezen munkák elvégzésével a felperes körülmények közötti eljárása mellett sem számolhatott; az elvégzett pótmunka fejében az általa hivatkozott összegű vállalkozói díj követelhető. Mindezekről a felperest a 41.856/2015/2. számú és a 44.530/2016/2. számú végzéseivel tájékoztatta, és a Pp. 141. § (2) és (6) bekezdéseiben foglaltakra figyelemmel felhívta a bizonyítási indítvány 15 napon belül történő előterjesztésére. A felhívásra a felperes 2016. január 19-i, 2016. január 24-i és 2016. január 30-i beadványai azt tartalmazták, hogy a szakértői bizonyítást többletmunkák bizonyítására és nem pótmunkák bizonyítására kéri. Az elsőfokú bíróság, figyelemmel a keresetben foglaltakra is a felperes ezen nyilatkozatát annak tartalma alapján a pótmunka jelleg és az ez alapján követelhető vállalkozói díj mértékének bizonyítása iránti indítványként értékelte. A felperes az elsőfokú bíróság felhívására a szakértői bizonyításhoz szükséges díjat nem előlegezte meg, úgy fogalmazott, hogy „lehetőség szerint kérjük a szakértő kirendelését e nélkül is”.

Az elsőfokú bíróság – figyelemmel a Pp. 3. § (4) bekezdésére, 76. § (1) bekezdésére, 141. § (2) és (6) bekezdéseire – a felperes által indítványozott szakértői bizonyítást mellőzte, mivel felhívás ellenére a szakértői díj előlegezésére vonatkozó kötelezettségének nem tett eleget. A mellőzött bizonyítási indítványra tekintettel a felperes nem igazolta az általa hivatkozott munkavégzés pótmunka jellegét és annak összecszerűségét, ezért bizonyítottság hiányában a keresetet elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben kérte annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását.

Arra hivatkozott, hogy a 300.000 forint összegű szakértői díjat anyagi helyzete miatt nem tudta megelőlegezni, azonban a szakértő kirendelését ennek hiányában is kérte, amelynek az elsőfokú bíróság nem adott helyt. Álláspontja szerint méltánytalan, hogy „a szakértői díj megelőlegezésére való képtelenség” miatt veszítse el a pert.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és a felperes perköltségben marasztalását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott, a jogszabályoknak mindenben megfelel, helyesen és teljes körűen feltárta a tényállást, amelyből helyes jogi következtetést vont le. A felperes által előterjesztett fellebbezés súlytalan és megalapozatlan, annak célja az eljárás elhúzása.

A Pp. 76. § (1) bekezdése alapján a bizonyítási kötelezettség a felperest terhelte, illetékfeljegyzési jog engedélyezésén kívül más kedvezményre a felperes nem jogosult, ezért a jogi képviselővel eljáró felperesnek tisztában kellett lennie azzal, hogy az elsőfokú bíróság a keresetét a bizonyítás elégtelensége miatt – amelyre egyébként az elsőfokú bíróság fel is hívta a felperes figyelmét – el

fogja utasítani.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 256/A. § (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, mivel a felek az erre vonatkozó értesítést követően nem kérték tárgyalás tartását.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és megalapozott jogi indokolással utasította el a felperes keresetét annak bizonyíthatlanságára tekintettel.

A felperes a fellebbezésében kizárólag azt kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a szakértői díj előlegezésnek hiányában nem rendelt ki igazságügyi szakértőt, ezért a Fővárosi Ítéltábla csak azt vizsgálhatta, hogy erre tekintettel megalapozottan utasította-e el az elsőfokú bíróság a keresetet.

A Pp. 76. § (1) bekezdése rendelkezik a költségek előlegezéséről. E szerint a bizonyítási eljárással járó költségeket (a tanú, szakértő és tolmács díját, a helyszíni tárgyalás és szemle költségét, stb.) a bizonyító fél (164. §) köteles előlegezni. [...] Szakértő kirendelése esetében a bíróság a szakértői díj fedezésére előreláthatólag szükséges összeg letétbe helyezését köteles elrendelni.

A felperes a fellebbezésében maga sem vitatta, hogy a bizonyítási kötelezettség őt terheli, erre az elsőfokú bíróság a felperest két alkalommal kioktatta, megfelelő határidő tűzésével felhívta a bizonyítási indítvány előterjesztésére. A felperes a 2016. január 19-én kelt két különböző előkészítő iratában bizonyítási indítványként kérte szakértő kirendelését, egyúttal kérdések feltevését is indítványozta. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a 12.G.44.530/2016/2. számú végzésében a szakértői bizonyítás mellőzésének terhe mellett felhívta a felperest 300.000 forint szakértői díj letétbe helyezésére. A felperes az ezt követően előterjesztett előkészítő iratában a szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványát változatlanul fenntartotta, azonban anyagi helyzetére való hivatkozással a szakértői díj előlegezésének nem tett eleget.

A Pp. 76. § (1) bekezdésének utolsó mondata a bíróság kötelezettségévé teszi szakértő kirendelése esetén a szakértői díj előlegezését, ettől a bíróság méltányosságból sem tekinthet el, és amennyiben a bizonyításra kötelezett fél az előzetes letétbe helyezési kötelezettségének nem tesz eleget, a bíróság a szakértői bizonyítás elrendelését mellőzi (BH1992. 111.). A kérdéses tények bizonyíthatlanságának következményei a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint azt a felet terhelik, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság – szakértői bizonyítás hiányában a költségek előlegezésének elmulasztása miatt – megalapozottan utasította el a felperesnek a pótmunkadíj megfizetésére vonatkozó keresetét, mivel a bizonyíthatlanság következményeit neki kell viselnie.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kell az alperesnek a másodfokú eljárásban felmerült költségét megfizetnie. A Fővárosi Ítéltábla az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdései alapján mérlegeléssel, a ténylegesen kifejtett ügyvédi munkára tekintettel határozta meg.

A felperes illetékfeljegyzési jogára és fellebbezése eredménytelenségére tekintettel kell a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a jogorvoslati illetéket megfizetni az államnak külön felhívásra.

Budapest, 2017. december 7.

. Kurucz Zsuzsánna s. k.
a tanács elnöke, előadó bíró

Levek Istvánné dr. s. k.
bíró

. Felker László s. k.
bíró